

ISSN 1840-8338

Dépôt légal n° 9314 du 31/03/17,
Bibliothèque Nationale, 1er trimestre

Nɔmba 047^{ja}, gusùrá 1^{ka}

Úwalu 19^{ja}, 2017-04-08

BLO GR047

Gaja 2017 njibɔ nduka kaŋɔrɔ 'ushilé ganaana kuja

Butəna kayiɗa Afrika aŋunii ni

Gacalai asiibi njibɔ nduka kaŋɔrɔ 'ushilé ganaana kuja, atɩŋkulo n saŋ wa alee ntəma, akərəkərə bulei n'inawiya baɗən ashee atigikrə kuŋɔn na kutur gishebu na kuyeu.

Ŋkulo kukərükəru ɗe ni, gi tɔɔ Garɩɗontəna (Afrika) kabutəna buŋunii ayee kuyiɗu na kuŋɔn. Butəna buɗe kuyiɗu ni, gi kun kun ɗaa ba na yiɗa giƴŋkrə ni ma ; ɩɗən gboo ɗaa baŋono ba buŋa akun giɗeeshikrə na yiɗa ma.

Butəna buɗe buŋunii kayiɗa ɗe ni gi wala wala aɗu sabuura nde ni atiya gəŋ : unɔmba mbaɗee ɩ na ŋə sabuura ni ma, bani pi gi nyau na butəna buɗe Afrika kakartɩ ni (mbusau 06^{ja} laŋ).

nɔmba	anii	giƴŋɔ	ɔkuɗu
1	Marɔk	Maroc	Morooko (giɗeeshikrə ni)
2	Aljerii	Algérie	Aljeeriya (giɗeeshikrə ni)
3	Tunisii	Tunisie	Tuniisiya (giɗeeshikrə ni)
4	Libii	Libye	Liibiya kuyiɗu gboo k'u pɛɛpɛɛ na, aɗuwaa atəbaya ba yɔ gəŋ gboo na giɗeeshikrə.

nəmba	anii	gıfəno	ukudı
5	Ejipti	Égypte	İyıda ndee baɲono ba yə na ɲkəɲ ma na gəɲ, Mısıra. Aɟuwaa arè a ta lêe makaranta aɟur atəgusau atıya, ɲkəɲ na a na ce atı lee uyɔ.
6	Sarawii	Sahara occidental	Sarawiya (gıgəeshıkrə nı)
7	Moritani	Mauritanie	
8	Malii	Mali	
9	Burkinaa	Burkina Faso	
10	Nijer	Niger	Nyeme (Nijer kampá mbumbəno nji ba na yıda gəɲ. Nijer kuyıɟu k'ı mənə n'atu na ma, na gi tɔɔ Nyeme na yıda na gatəna.
11	Caɟ	Tchad	
12	Suɟaɲ	Soudan	Suɟaɲ banyıw ba ɟa ka ıɔɔɲ ashee ıboro laɲ (Suɟaɲ gunyıpenəlaɲ na Suɟaɲ gunyısonolaɲ). Afrika kakartı laɲ, Suɟaɲ gunyısonolaɲ a ɟa ka gaɟuı gi ɟu nəmba 28 ma, mbusau nnuntaja laɲ.
13	Eritree	Érythrée	
14	Kapfəer	Cap-Vert	Bu lee butukəltəna ji [îles].
15	Senegal	Sénégal	

nəmba	anii	gıfəno	ukudə
16	Gambii	Gambie	Gambiya (gıgəeshıkrə nı)
17	Ginee	Guinée-Bissau	Bisoo (Ginee nde kampabumbəno nji ba na yıda gəŋ) Butəna Ginee bu da ayəgo ma, kuyəv afələfələ laŋ na ba na yıda nde wàà, Ginee Bisoo
18	Ginee	Guinée Conakry	Atıya kaja na ba na yıda wàà, Ginee Konakrii (kampabumbəno nji ba na yıda wàà, Konakrii)
19	Seraleyən	Sierra Leone	
20	Liberiya	Liberia ou Libéria	
21	Kodıfoaa	Côte d'Ivoire	Abijaŋ (gatəna gađe kampabumbəno nji ba na yıda gəŋ)
22	Gana	Ghana	Gana kampabumbəno ba na yıda wàà, Akraa ma, n'atəv gı na yıda atıgıja nı wàà, Ŋkara koo Aŋkara. Gı təv nji na yıda na gatəna gađe.
23	Togoo	Togo	
24	Bene	Bénin	Đahome (doodoodo daa ba buŋa na yıda atəgatəna ma na gəŋ)
25	Nanjiiriya	Nigeria ou Nigéria	
26	Kamerun	Cameroun	

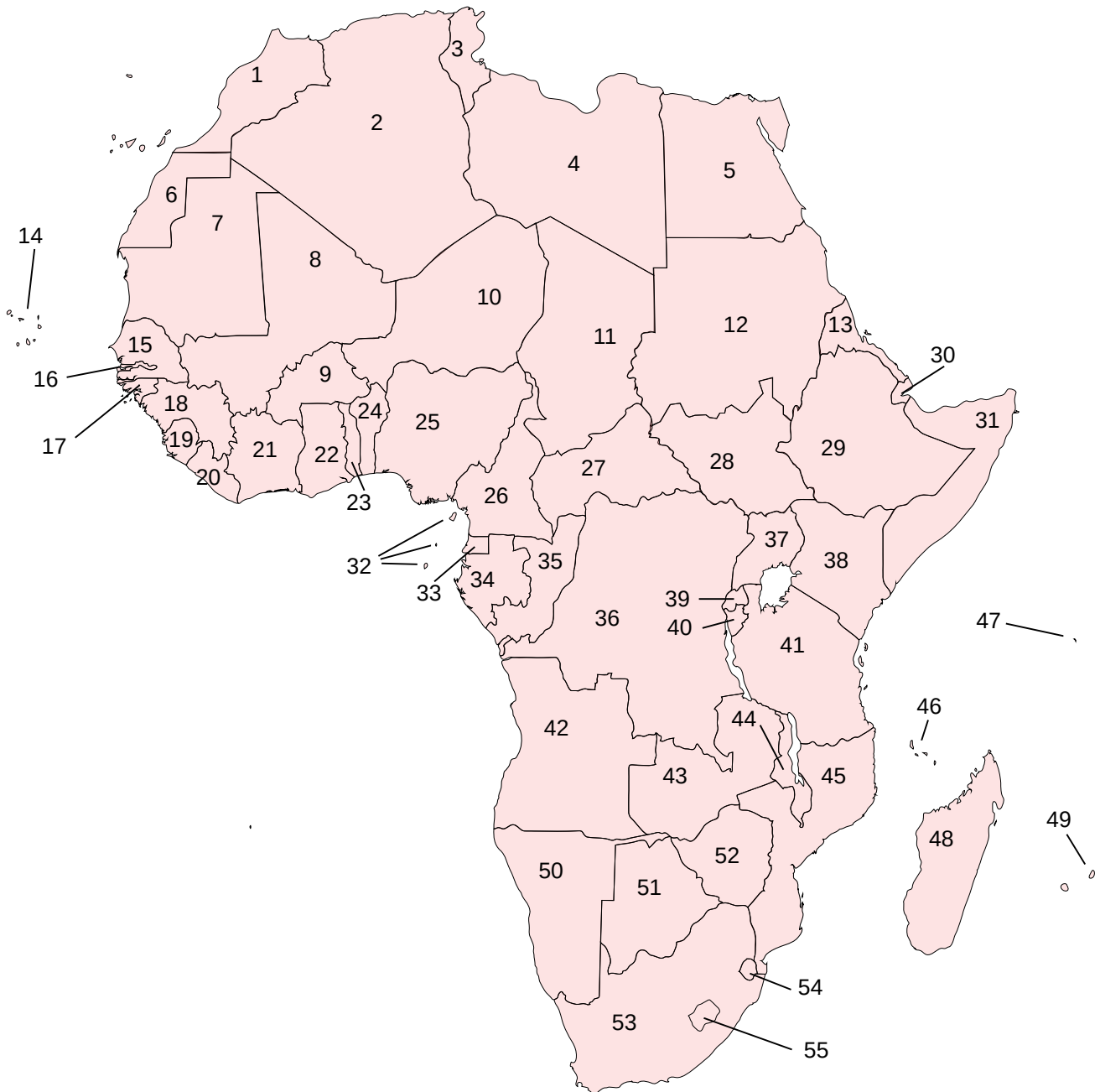
nɔmba	anii	gıfɔnɔ	ɔkuɔɔ
27	Santrafrika	République Centrafri- caine	
29	Etiyopii	Éthiopie	Etiyopiya (gıgɛɛshıkrə nı)
30	Jibutii	Djibouti	
31	Somalii	Somalie	Somaaliya (gıgɛɛshıkrə nı)
32	Saotomee	Sao Tomé-et- Príncipe	Bu lee butukəltəna jı [îles].
33	Ginee	Guinée- Équatoriale	Malabo (Ginee nde kampá mbumbɔnɔ nji ba na yıɔa gəŋ. Ama naa gı yô nı afələ na basaaka ma, na ba na yıɔa wàà, Ginee Malabo.)
34	Gabon	Gabon	
35	Konɔgo	Congo	ıboro laŋ na Konɔgo Sayiir a yuga akpala unyw n'anyıwtaja nde a cam nyıɔa Konɔgo Brasafil.
36	Konɔgo	République Démocratique du Congo	Sayiir (Konɔgo nde na, atəbaya ba cee yɔ). Urəŋ Konɔgo ba ɔoo banyıw ma, naa ba yô na paɔapaɔa pı ma laŋ na nde a pra Konɔgo Kinshasaa.
37	Uganɔaa	Ouganda	
38	Keniya	Kenya	
39	Rowanɔaa	Rwanda	

nɔmba	anii	gɪfɔnɔ	ɔkudɔ
40	Burundji	Burundi	
41	Taŋsanii	Tanzanie	
42	Aŋgola	Angola	
43	Sambii	Zambie	
44	Malawii	Malawi	
45	Mosambii	Mozambique	
46	Komɔɔr	Comores	Bu lee butukəltəna jɪ [îles].
47	Seshel	Seychelles	Bu lee butukəltəna jɪ [îles].
48	Maɖagaska	Madagascar	Ga lee gatukəltəna jɪ [île].
49	Imoris	Île Maurice	Ga lee gatukəltəna jɪ [île].
50	Namibii	Namibie	
51	Bɔsuwana	Botswana	
52	Simbabuwe	Zimbabwe	
53	Sautafrika	Afrique du Sud	l ɖoo na giɣeeshukrə [South Africa] na
54	Sɔwasilandɔ	Swaziland	
55	Lesotoo	Lesotho	

l nɔ wàà, ayɪɖa ɪɖən ɪ ɖa nɔn gi nɔn na giɣeeshukrə ma. Nɖee Baŋono ba buŋa səba ayɔ ŋkəlɛi ba ɖoo ace butəna buɖe ma na gəŋ. Atər ŋkəlɛi ba buŋa na kal biwelenɣɣi na rəŋə ba na kə bɔl ma.

Abɔŋɔŋja : ATI KALAM Hakiimu

Afrika kabutəna buŋunii

*l ta wûda utabu, ukudu, ukalnama koo upelu,
yîda ma atu nɔmba nde laŋ +229 66.66.11.11 koo ŋŋn ma ashee atu atıya zaske_bassila@sil.org*